

OUDERBETROKKENHEID ASTERIA COLLEGE

Interventierapport

Naam:	Marian Maljaars
Studentnummer:	2780828
Klas:	TPDT4A
Studie:	Toegepaste Psychologie
Onderwijsinstelling:	Fontys Hogescholen
Begeleidend docent:	Martijn van der Locht
Datum van uitgifte:	10-06-2019

Algemene gegevens

Student

Marian de Landmeter-Maljaars
06-21486301
m.maljaars@student.fontys.nl
Afstudeerfase Toegepaste Psychologie Deeltijd

Opdrachtgever

Asteria College
Gerrit van der Veenstraat 1a
4333 AR Middelburg
0118-633332

Praktijkbegeleider

Ilja de Bree
Adjunct-directeur Asteria College
0118633332
l.bree@respont.nl

Begeleidend docent

Martijn van der Locht
Docent
0885089736
m.vanderlocht@fontys.nl

Samenvatting

Dit interventierapport 'Ouderbetrokkenheid Asteria College' is ontwikkeld naar aanleiding van een kwalitatief onderzoek naar de behoeften van ouders van leerlingen op het Asteria College. Deze interventie bestaat uit een voorlichting en een training. De doelgroep (docenten en onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College) wordt voorgelicht over ouderbetrokkenheid in het algemeen en de specifieke behoeften van ouders van leerlingen op de betreffende school. Aansluitend aan de voorlichting gaan de deelnemers aan de slag met de opgedane kennis door middel van een brainwriting, waarin concrete ideeën worden bedacht om nog beter aan te kunnen sluiten bij de behoeften van ouders in de samenwerking met het Asteria College. De interventie is op 29 mei 2019 uitgevoerd tijdens een studiedag voor het personeel van het Asteria College en had een gedragsverandering tot gevolg bij de deelnemers, doordat er concrete stappen zijn gezet om de samenwerking met ouders van leerlingen (nog beter) vorm te geven. Naar aanleiding van deze uitkomst kan geconcludeerd worden dat de interventie voldoet aan het beoogde doel. Het is mogelijk om in de toekomst (delen van) de interventie op het Asteria College te herhalen, indien het nodig blijkt om de samenwerking met ouders van leerlingen opnieuw af te stemmen.

Doelgroep

De interventie 'Ouderbetrokkenheid Asteria College' is ontwikkeld voor docenten en onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College.

Doel

Het hoofddoel van deze interventie is een gedragsverandering teweegbrengen bij de docenten en het onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College, door actief bezig te gaan zijn met het investeren in de samenwerking met ouders van leerlingen.

Aanpak

Tijdens een voorlichting worden kennis en bewustzijn van ouderbetrokkenheid in het algemeen en voor wat betreft de situatie op het Asteria College verhoogd. Aansluitend worden de deelnemers uitgedaagd tijdens een brainwriting¹ om ideeën te bedenken om de kennis in de praktijk te brengen.

Materiaal

Het benodigde materiaal voor deze interventie is een interventierapport, waarin een probleemstelling is opgenomen en een uitgebreide omschrijving van de interventie te lezen is. In een verantwoordingsdocument zijn de gemaakte keuzes toegelicht aan de hand van relevante literatuur. Een PowerPointpresentatie² is beschikbaar voor de voorlichting. Het kwalitatieve onderzoek wat is uitgevoerd op het Asteria College, welk aanleiding vormt voor deze interventie, is als naslagwerk onderdeel van het materiaal behorende bij deze interventie.

¹ Zie 'Hoofdstuk 3.4 – Brainstorming' voor uitleg begrip

² Bijlage 2 – PowerPointpresentatie voorlichting "Ouderbetrokkenheid op het Asteria College"

Inhoudsopgave

ALGEMENE GEGEVENS	1
SAMENVATTING	2
DOELGROEP	2
DOEL	2
AANPAK	2
MATERIAAL	2
 1 INTERVENTIERAPPORT	4
 1.1 INLEIDING	4
1.2 AANLEIDING.....	4
1.3 PROBLEEMOMSCHRIJVING.....	4
1.4 DOELGROEP	5
1.5 DOEL.....	5
 2 OMSCHRIJVING INTERVENTIE	7
 2.1 AANPAK.....	7
2.2 INHOUD VAN DE INTERVENTIE	7
2.3 BENODIGDE MATERIALEN.....	9
 3 VERANTWOORDINGSDOCUMENT	10
 3.1 VOORBEREIDING	10
3.2 DETERMINANTENANALYSE	10
3.3 THEORETISCHE ONDERBOUWING	11
3.4 BRAINSTORMING	12
3.5 IMPLEMENTATIE VAN DE INTERVENTIE.....	14
 LITERATUUR	17
 BIJLAGEN.....	23
 BIJLAGE 1 – DRAAIBOEK INTERVENTIE “OUDERBETROKKENHEID OP HET ASTERIA COLLEGE”	23
DEEL 1 – VOORLICHTING “OUDERBETROKKENHEID OP HET ASTERIA COLLEGE”	23
DEEL 2 – BRAINWRITING	24
DEEL 3 – STAPPENPLAN	26
DEEL 4 – EVALUATIE.....	27
BIJLAGE 2 – POWERPOINT VOORLICHTING “OUDERBETROKKENHEID OP HET ASTERIA COLLEGE”	28
BIJLAGE 3 – BEELDMATERIAAL INTERVENTIE	36
BIJLAGE 4 – EVALUATIEFORMULIER INTERVENTIE DOOR OPDRACHTGEVER	37
BIJLAGE 5 – REFLECTIE	43
DEEL 1 - EVALUATIE VAN INTERVENTIEACTIVITEITEN	43
DEEL 2 – REFLECTIE OP BASIS VAN ‘GEDRAGSCODE PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK VOOR HET HBO’	45
BIJLAGE 6 – TOESTEMMINGSFORMULIEREN OPNAME HBO-KENNISBANK.....	47

1 Interventierapport

1.1 Inleiding

Samenwerken met ouders van leerlingen staat hoog op het prioriteitenlijstje van personeel van het Asteria College, wat aanleiding is geweest voor een kwalitatief onderzoek naar de behoeften van ouders van leerlingen op de school voor wat betreft hun ouderbetrokkenheid. Om de uitkomsten van het onderzoek om te zetten naar concrete stappen waarmee een optimale afstemming gevonden kan worden met ouders van leerlingen op het Asteria College is deze interventie ontwikkeld. Voor u ligt dan ook een uitgewerkt interventierapport wat vele handvatten bevat waarmee voldaan kan worden aan de wens om samen te werken met ouders binnen het speciaal onderwijs.

1.2 Aanleiding

Het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen op school is een veelbesproken onderwerp. Het Nederlands Dagblad schreef recent een artikel waar boven stond: “Een kind wordt gelukkiger als zijn ouders goed samenwerken met de school” (Zuurman, 2019). Eind 2018 werd er nog een landelijke campagne gestart waarin scholen en ouders opgeroepen werden om te investeren in de onderlinge samenwerking, ten behoeve van de ontwikkeling van leerlingen (Samen zijn wij school, z.j.). De positieve uitwerking die een goede samenwerking zou hebben op docenten, ouders en leerlingen is vele malen aangetoond in onderzoek. Tegelijkertijd is de werkdruk in het onderwijs hoog, waardoor het investeren in ouderbetrokkenheid een grote uitdaging zou kunnen zijn (De Vries, 2018). In zijn artikel noemt De Vries echter dat het investeren in de contacten met ouders voor leerkrachten uiteindelijk juist een vermindering van de werkdruk bij leerkrachten op zou kunnen leveren. Ook op het Asteria College in Middelburg houdt het thema ouderbetrokkenheid de gemoederen bezig. In het najaar van 2018 is daarom een kwalitatief onderzoek gestart, waarin de persoonlijke behoeften van ouders onderzocht zijn voor wat betreft hun ouderbetrokkenheid. Dit heeft geleid tot een interventie, welke beschreven zal worden in dit rapport.

1.3 Probleemomschrijving

Uit onderzoek van Maljaars (2019) naar ouderbetrokkenheid op het Asteria College in Middelburg, werd duidelijk dat ouders geen duidelijk beeld lijken te hebben van wat het Asteria College van hen verwacht als het gaat over hun betrokkenheid. Daarnaast gaven ouders aan behoefte te hebben aan persoonlijk en individueel contact dat gaat over hun kind, meer dan aan activiteiten die reeds georganiseerd worden, zoals een ouderavond. Een ander opvallende uitkomst was dat ouders en het personeel van het Asteria College verschillende opvattingen lijken te hebben over de invulling van ouderbetrokkenheid. Ouders geven aan

alles te doen wat in hun macht ligt om betrokken te zijn, maar geven hier vooral thuis uiting aan. Medewerkers van het Asteria College lijken onder ouderbetrokkenheid belangstelling te verstaan naar de organisatie, middels aanwezigheid bij een ouderavond en interesse in de gang van zaken op school.

Wanneer de huidige situatie blijft zoals deze nu is, zou dit verschillende gevolgen kunnen hebben. Allereerst zou het kunnen gebeuren dat er onbegrip ontstaat bij het personeel op het Asteria College, wanneer ouders niet voldoen aan hun verwachtingen. Dit onbegrip zou er vervolgens voor kunnen zorgen dat de samenwerking negatief beïnvloed wordt, of, in het ergste geval, wordt er níet meer samengewerkt. De gevolgen voor het welzijn van de leerling bij een verslechtering of het uitblijven van een samenwerking zijn niet mis te verstaan. Hierbij kan gedacht worden aan een achteruitgang of verslechtering van onder andere de leerprestaties, motivatie, zelfvertrouwen en sociale vaardigheden. Het gedrag op school zou achteruitgaan (meer spijbelen, meer vroegtijdig schoolverlaten). Een ander gevolg van een mindere of geen samenwerking zou kunnen zijn dat ouders en leraren niet meer de kans krijgen om van elkaar te leren door een juiste afstemming in de begeleiding van het kind.

Er lijkt meer kennis en bewustzijn nodig te zijn bij het personeel van het Asteria College. Kennis van het begrip ouderbetrokkenheid en bewustzijn van de behoeften die er liggen bij de ouders van leerlingen op het Asteria College voor wat betreft hun ouderbetrokkenheid. Deze kennis zal in het eerste gedeelte van deze interventie middels een voorlichting overgebracht worden. In het tweede gedeelte van de interventie wordt de doelgroep uitgedaagd om na te denken over concrete stappen die zij kunnen zetten om tegemoet te komen aan de behoeften van ouders van de leerlingen op het Asteria College.

1.4 Doelgroep

De interventie zal ingezet worden voor docenten en onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College in Middelburg. Het Asteria College in Middelburg is een middelbare school, welke valt onder speciaal onderwijs. Op de school wordt het zogenaamde cluster 4-onderwijs aangeboden, wat inhoudt dat de doelgroep bestaat uit leerlingen waarbij sprake is van psychische stoornissen en gedragsproblemen (Asteria College, z.j.). Er zitten 34 leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar op het Asteria College, welke zijn onderverdeeld in 4 groepen. Het team bestaat uit 15 leden.

1.5 Doel

Het hoofddoel van deze interventie is een gedragsverandering teweegbrengen bij de docenten en het onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College, door actief bezig te gaan zijn met het investeren in de relaties met ouders van leerlingen. Subdoelen die bijdragen aan het behalen van dit doel zijn: na het interventieprogramma zijn kennis en

bewustzijn over betrokkenheid in het algemeen verhoogd bij docenten en onderwijs-ondersteunend personeel van het Asteria College. Daarnaast is de doelgroep zich aan het eind van de interventie bewust van de behoeften van ouders van de school en hebben zij concrete acties geformuleerd waarmee zij (nog) beter in staat zijn bij de ouders aan te sluiten.

2 Omschrijving interventie

2.1 Aanpak

De interventie bestaat uit een bijeenkomst, welke onderdeel uitmaakt van een studiedag op het Asteria College. Alle docenten en onderwijsondersteunend personeel worden geacht hieraan deel te nemen. De bijeenkomst bestaat uit een voorlichting, een sessie brainwriten³ en een werkvorm. Deze verschillende onderdelen van de interventie zijn hieronder uitgewerkt in een overzicht, waarin onder andere ingegaan wordt op de te behandelende onderwerpen en de beoogde doelen.

2.2 Inhoud van de interventie

Activiteit	Onderwerp(en)	Beoogd doel	Toelichting	Rol uitvoerder
Voorlichting	- Wat is ouderbetrokkenheid en wat is het niet? - Waarom is het belangrijk? - Wat zijn de behoeften van ouders van leerlingen op het Asteria College voor wat betreft hun ouderbetrokkenheid?	- Kennis en bewustzijn over de onderwerpen worden verhoogd.	Tijdens dit eerste gedeelte van de interventie ligt de focus op het overdragen van kennis. Naast inzichten uit de literatuur over ouderbetrokkenheid, zal de doelgroep voorgelicht worden over de uitkomsten van het kwalitatieve onderzoek wat is gedaan onder de ouders van leerlingen op het Asteria College.	- Het gestructureerd laten verlopen van de voorlichting; - Zorg dragen voor een begrijpelijke overdracht van de informatie waarbij er aansluiting gevonden wordt bij de doelgroep; - Het beantwoorden van vragen van de doelgroep.
Brainwritesessie	- Hoe de informatie gebruiken in de praktijk? - Hoe vorm geven aan de samenwerking met ouders?	- Ideeën worden bedacht om de kennis uit de voorlichting in praktijk te brengen en een betere afstemming op de behoeften van ouders te vinden.	Tijdens de brainwritesessie wordt de creativiteit van de deelnemers getriggerd om nieuwe of betere ideeën te bedenken over hoe met ouders samen te werken in de praktijk.	- Het bewaken van het proces tijdens het brainwriten; - Het stimuleren van de creativiteit van de deelnemers; - Zorg dragen voor het

³ Zie 'Hoofdstuk 3.4 – Brainstorming' voor uitleg begrip

				aanvaarden en noteren van alle ideeën die ter sprake komen; - Het evalueren van het brainwriten met de deelnemers.
Werkvorm: stappenplan	- Welke ideeën worden ten uitvoer gebracht? - Wie neemt de verantwoordelijkheid voor de uitwerking van de ideeën? - Waar worden de ideeën uitgevoerd? - Hoe worden de ideeën uitgevoerd? - Wanneer en hoe worden de uitgewerkte ideeën geëvalueerd?	- Concrete stappen formuleren om de samenwerking met ouders vorm te geven; - Het plannen van de uitvoering van de geformuleerde acties om de samenwerking met ouders vorm te geven.	Tijdens deze werkvorm wordt de deelnemers gevraagd in groepjes een idee te kiezen en hiervan een stappenplan uit te werken, waarin opgenomen is wie het idee gaat uitvoeren en hoe/waar dit dient te gebeuren. Dit stappenplan wordt door elk groepje 'gepitch't'.	- Zorg dragen voor een voldoende geconcretiseerd actieplan waarmee de deelnemers in de periode na de sessie mee aan de slag kunnen.
Evaluatie I	- Wat hebben de deelnemers geleerd? - Wat heeft de interventie de deelnemers opgeleverd? - In hoeverre voldeed de interventie aan de verwachtingen van de deelnemers?	- Het vaststellen van de leeropbrengst; - Nagaan in hoeverre de interventie voldoet aan de behoeften van de doelgroep.	Tijdens de evaluatie wordt met de deelnemers teruggekeken op de interventie. De trainer gaat na of er voldaan is aan de verwachtingen en behoeften van de doelgroep. Het stellen van eventuele vragen of het geven van feedback kan onderdeel uitmaken van de evaluatie.	- Het bewaken van het groepsproces; - Ervoor zorgen dat alle deelnemers ruimte krijgen om opmerkingen te plaatsen door eenieder actief uit te nodigen.
Evaluatie II (na 3 maanden)	- Wat is er veranderd in de praktijk? - Welke effecten zijn zichtbaar als gevolg van de interventie?	- Behoud van gedragsverandering waarborgen.	Tijdens een evaluatie na een drietal maanden zal met de deelnemers gereflecteerd	- Het stimuleren van de deelnemers tot kritisch reflecteren op

	- Welke gewenste effecten blijven eventueel uit? - Wat is nodig om de gedragsverandering blijvend te laten zijn?		worden op de afgelopen tijd waarin gedragsverandering beoogd was. Hierbij wordt gekeken naar gedrag van de deelnemers wat heeft bijgedragen aan gedragsverandering of wat juist heeft belemmerd.	eigen handelen in de afgelopen maanden.
--	---	--	--	---

2.3 Benodigde materialen

Bij deze interventie hoort een verantwoordingsdocument, waarin onder andere achtergrondinformatie te lezen is over ouderbetrokkenheid. Tevens zijn hierin de gemaakte keuzes onderbouwd aan de hand van relevante literatuur. Een beschrijving van de context is opgenomen en de implementeerbaarheid van de interventie wordt uiteengezet. Er is een PowerPointpresentatie beschikbaar in de bijlagen⁴, welke gebruikt zal worden als ondersteuning bij de voorlichting. Om de brainstormsessie zo effectief mogelijk uit te voeren, is op basis van wetenschappelijke inzichten een set aanwijzingen samengesteld, welke te vinden zijn in de bijlagen⁵.

⁴ Bijlage 2 – PowerPoint voorlichting “Ouderbetrokkenheid op het Asteria College”

⁵ Bijlage 1 – Draaiboek interventie

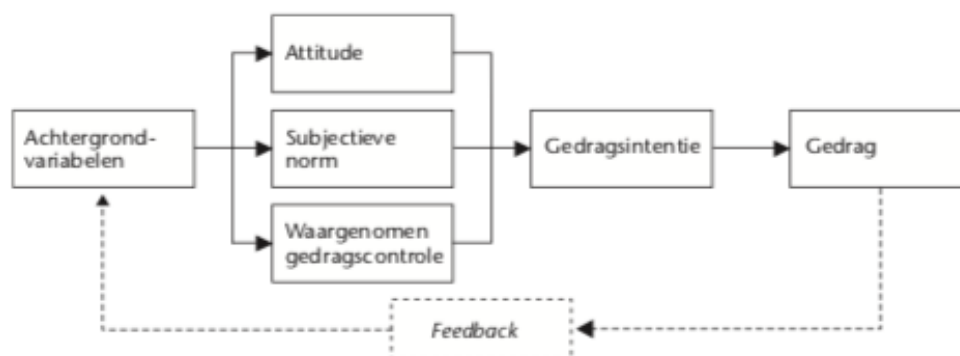
3 Verantwoordingsdocument

3.1 Voorbereiding

Tijdens de voorbereiding van de interventie heeft er een uitgebreide oriëntatie plaatsgevonden op bestaande interventies als referentiekader. Een voorbeeld van een website die hierbij geholpen heeft, is www.movisie.nl (Movisie, z.j.). In de uitkomsten van het onderzoek 'Ouderbetrokkenheid op het Asteria College in Middelburg' (Maljaars, 2019) zijn concrete aanbevelingen geformuleerd om tegemoet te komen aan de behoeften die er bij de ouders bleken te liggen ten aanzien van hun betrokkenheid. Er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden met de directie van het Asteria College, waarin de conclusies uit het onderzoek doorgenomen zijn. In deze gesprekken kwam naar voren dat er kennis nodig is van nieuwe feiten over ouderbetrokkenheid in het algemeen en de specifieke behoeften van ouders van leerlingen op het Asteria College. Aan de hand hiervan is uiteindelijk de keuze gemaakt om een van de aanbevelingen uit te werken tot deze interventie.

3.2 Determinantenanalyse

Wanneer er gedrag veranderd dient te worden, is het van belang te kijken naar de verschillende factoren die invloed kunnen hebben op het uitvoeren van dit gedrag. Een model wat hierbij gebruikt kan worden, is de 'Theory of Planned Behaviour', ontworpen door Ajzen (Fishbein & Ajzen, 1975; Ajzen, 1991). Volgens deze theorie (systematisch weergegeven in Figuur 1) kan gedrag worden voorspeld volgens drie factoren: de *attitude* ten opzichte van het gedrag, de *subjectieve norm* die van kracht is en de *waargenomen gedragscontrole*. Deze drie factoren bepalen de intentie van de doelgroep om het gewenste gedrag uit te voeren.

Figuur 1. Theory of Planned Behaviour. Herdrukt van "Studiekeuze in kaart gebracht", door Kemper, P., van Hoof, J. J., Visser, M., & de Jong, M. D. (2007). *Tijdschrift voor hoger onderwijs*, 25(4), 270-279.

Attitude kan uitgelegd worden als alle opvattingen en gevoelens die de doelgroep toekent aan het gewenste gedrag. Met *attitude* wordt de evaluatie van het gewenste gedrag bedoeld: wat zijn de meningen en beoordelingen van het personeel van het Asteria College met betrekking tot het gedrag? Alle opvattingen, gevoelens en gedragingen die het gewenste gedrag voor hen omvat, zullen hierin worden meegenomen (Vonk, 2013). De *subjectieve norm*, ook wel 'sociale

invloed' genoemd, heeft te maken met welke heersende normen er zijn over het gewenste gedrag (Wiekens, 2012). De vraag die hierbij gesteld kan worden in de situatie met betrekking tot deze interventie: welke invloed hebben meningen of opvattingen uit de sociale omgeving van het personeel van het Asteria College op hun intentie om te investeren in de samenwerking met ouders? En: in hoeverre is er sprake van steun uit de sociale omgeving van het personeel van het Asteria College om het gewenste gedrag uit te voeren?

Met de laatste factor, de *waargenomen gedragscontrole*, wordt bedoeld in hoeverre de doelgroep in staat denkt te zijn het gewenste gedrag uit te voeren. In het geval van het Asteria College: in welke mate denken docenten en onderwijsondersteunend personeel dat ze succesvol kunnen zijn in het investeren in de samenwerking met ouders? Geloven zij dat ze de mogelijkheden bezitten om de samenwerking met ouders te kunnen verbeteren?

Er zal ingespeeld worden op de determinant *attitude*, door het overdragen van kennis tijdens een voorlichting over ouderbetrokkenheid en de vraag die er ligt bij ouders van leerlingen op het Asteria College. Daarnaast zal in de werkvormen aansluitend aan de voorlichting invloed uitgeoefend worden op de *subjectieve norm* van de doelgroep, door het proces van gedragsverandering met elkaar door te maken en hierbij de nadruk te leggen op de gezamenlijke visie van de doelgroep op de samenwerking met ouders van leerlingen op het Asteria College. De *waargenomen gedragscontrole* wordt bespeeld middels de brainstormsessie, door de doelgroep te laten nadenken over mogelijkheden die binnen hun eigen macht liggen om eigen gedrag te veranderen.

3.3 Theoretische onderbouwing

De interventie zal in het teken staan van 'ouderbetrokkenheid'. Wat dit begrip inhoudt, zal hieronder uitgelegd worden aan de hand van relevante literatuur.

Definitie volgens literatuur

Ouderbetrokkenheid is volgens verschillende onderzoeken de belangstelling van ouders naar de begeleiding, opvoeding en het onderwijs wat hun kind krijgt op school (Smit, Driessen, Sluiter & Brus, 2007; Menheere & Hooge, 2010). Ouderbetrokkenheid kan volgens De Vries (2017) omschreven worden als een 'samenwerking tussen school en ouders'. Het gaat hierbij om een gelijkwaardige, niet-vrijblijvende samenwerking, waarin school en ouders verschillende rollen innemen, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen. Op gedragsniveau zijn betrokken ouders te herkennen aan de voorwaarden die zij scheppen om het kind zich te laten ontwikkelen, zoals door de begeleiding bij huiswerk, het tonen van belangstelling naar hun kind en het bijdragen aan de integratie van het geleerde in het alledaagse leven van het kind.

Betrokkenheid bij het onderwijs van het kind kan ook tot uiting komen door middel van voorlezen thuis, of op school door het bespreken van een rapport met een leerkracht (Smit,

Driessen, Sluiter & Brus, 2007). Toren (2013) noemt dat ouderbetrokkenheid de handelingen en verwachtingen van ouders zijn met betrekking tot de ontwikkeling van hun kind op school.

Attitude van schoolpersoneel

Een aantal theorieën bevestigen het belang van het inspelen op de attitude van het personeel van het Asteria College ten aanzien van (gedrag van) ouders van leerlingen. Pena (2000) kwam tot de conclusie dat onder andere de attitude van schoolpersoneel invloed heeft op de betrokkenheid van ouders. Zij noemt daarbij dat bewustzijn van deze invloed van belang is om ouderbetrokkenheid te vergroten en te verbeteren. Eccles en Harold (1996) stelden zelfs dat kenmerken van een school en de opvattingen en attitudes van personeel de krachtigste voorspellers zijn van de mate waarin ouders betrokken zullen zijn.

Zoals eerder benoemd zal in de interventie ingespeeld worden op de kennis en bewustzijn van het personeel van het Asteria College, naar aanleiding van de onderzoeksresultaten van Maljaars (2019). Kennis uit literatuur die ingezet zal worden tijdens de interventie is onder andere een onderzoek van Smrekar & Cohen-Vogel (2001), waarin werd benadrukt dat ouderbetrokkenheid niet te meten is aan concrete voorbeelden die zichtbaar zijn voor een school. Met andere woorden: een ogenschijnlijk lage ouderbetrokkenheid op school weerspiegelt niet het gebrek aan interesse van ouders in de opvoeding van kinderen. Christenson en Sheridan (2001) schreven dat de relatie tussen ouders en school niet verbeterd wordt door een lijst met activiteiten te implementeren om in te spelen op de ouderbetrokkenheid. Er is een verandering nodig in de praktijk, die tot stand gebracht wordt door actief na te denken over de benadering, de attitude, de sfeer en de acties die momenteel van kracht zijn in de samenwerking tussen school en ouders (Christenson & Sheridan, 2001).

3.4 Brainstorming

Alex Osborn (1957) is toonaangevend geweest in de geschiedenis van het 'brainstormen'. Het belangrijkste principe is volgens Osborn het uitstellen van oordelen over de bedachte ideeën tijdens een brainstormsessie. Osborn ging ervanuit dat brainstormen gebeurt in twee fases. Tijdens de eerste fase (de *divergente fase* genoemd) worden er zoveel mogelijk ideeën bedacht. Tijdens de tweede fase (de *convergente fase* genoemd) worden de ideeën beoordeeld en worden één of meerdere ideeën uitgekozen. Tijdens de divergente fase is het belangrijk het bedenken van zoveel mogelijk ideeën te stimuleren en het verder uitdenken hiervan. Hierbij werd ervan uitgegaan dat bij de eerste, creatieve fase de rechterhersenhelft opgeroepen wordt (Gobble, 2014). De divergente fase zou bedoeld zijn om de linkerhersenhelft bewust te omzeilen, omdat deze storend en te analytisch zou zijn en de creativiteit zou remmen. Het principe van de divergente en convergente fase wordt tegenwoordig nog vaak gebruikt in literatuur over brainstormen.

De effectiviteit van brainstormen is veelal onderzocht. Er is onderzoek wat het nut van Osborns theorie bevestigt (o.a. Parnes & Meadow, 1959) en onderzoek wat de principes van

Osborn in twijfel trekt (o.a. Gobble, 2014). Brainstormen zou een stimulerende werking hebben op de cognities van de deelnemers, mits zij hun ideeën individueel bedenken en pas later via computer of papier met elkaar delen (Nijstad, Diehl & Stroebe, 2003).

Neurowetenschappers plaatsen een kritische noot bij de traditionele benadering van brainstormen volgens de theorie van Osborn. Creativiteit is volgens hen een proces waarbij de gehele hersenen worden gebruikt en waarvoor tijd en ruimte nodig is. Daarnaast spelen allerlei psychologische groepsprocessen een rol tijdens brainstormen. Een voorbeeld hiervan is groepsdenken, waarbij het gevaar bestaat dat individuen ervan weerhouden worden om verbanden te zien of terughoudend zijn in het uitspreken van gedachten die afwijken van de heersende norm. (Stasser & Birchmeier, 2003; Van der Horst, 2009).

Eerdergenoemde zwaktes van het traditionele brainstormmodel hoeven niet te betekenen dat brainstormen in zijn geheel niet nuttig zou kunnen zijn. Integendeel; in de literatuur worden concrete aandachtspunten genoemd (Diehl & Stroebe, 1987; Mullen et al., 1991; Paulus & Dzindolet, 1993; Miliken, Bartel & Kurtzberg, 2003; Nemeth & Nemeth-Brown, 2003; Paulus & Brown, 2003; Van der Horst, 2009; Gobble, 2014). Deze aandachtspunten hebben geleid tot de keuze voor 'brainwriting' als onderdeel van de interventie op het Asteria College (De Innovator, z.j.). Bij brainwriting spelen sociale processen minder een rol omdat deelnemers in eerste instantie individueel ideeën gaan bedenken, alvorens deze gedeeld worden in de groep. Een ander voordeel hiervan is dat deelnemers het gevoel hebben dat hun individuele bijdrage belangrijk is. Deelnemers worden actief betrokken bij het vaststellen van het doel van de brainwrite. Hiermee kan een sfeer gecreëerd worden waarin deelnemers een stimulans ervaren om de gestelde norm te behalen en doet het een beroep op hun gevoel van competitie.

Voortkomend uit de regels van Alex Osborn (1957) hebben Putman en Paulus (2009) de volgende regels geformuleerd om een effectieve brainstormsessie tot stand te kunnen brengen. Deze regels zijn tevens een leidraad voor de brainwritesessie tijdens de interventie op het Asteria College:

- Het oordelen of bekritisieren van de ideeën van iemand anders is niet toegestaan.
- 'Freewheelen' is welkom. Hoe wilder de ideeën hoe beter! Deelnemers hoeven niet bang te zijn om alles op te schrijven wat in hen opkomt.
- Het combineren en verbeteren van ideeën van anderen is toegestaan.
- Het is van belang dat deelnemers gefocust blijven op de taak en het probleem. Voorkomen dient te worden dat er plaats is van irrelevante denkprocessen of het voeren van discussies. Een afdwalende deelnemer kan onderbroken worden door bijvoorbeeld te zeggen: "Vergeet niet dat we gefocust moeten blijven op onze taak."
- Het is niet de bedoeling dat deelnemers verhalen gaan vertellen. De focus ligt op ideeën!

- Ideeën worden niet uitgelegd of voorzien van motivaties waarom ze wel of niet goed zouden zijn.

3.5 Implementatie van de interventie

3.5.1 Planning

Deze interventie is uitvoerbaar in één dagdeel, mits alle deelnemers op dit dagdeel aanwezig kunnen zijn. Is het laatste niet het geval, kan ten behoeve van het bereiken van de doelgroep het tijdspad verlengd worden tot meerdere dagen.

3.5.2 Kosten

Onderstaand is een indicatie te lezen van de kosten voor de interventie. De kosten zijn vastgesteld ervan uitgaande dat de interventie wordt voorbereid, uitgevoerd en begeleid door een externe partij. Wanneer de opdrachtgever zelf een medewerker inzet om de uitkomsten van de interventie te implementeren, kan het geschatte tarief wellicht lager liggen.

Kostenpost	Specificatie	Taken	Kosten totaal
Personeel	Voorlichter/trainer (10 uur à €75)	Vorbereiding traject en uitvoering; Creëren van draagvlak voor werkvormen; Zorg dragen voor kwaliteit tijdens proces; Bieden van nazorg.	€750
Materiaal	Lesmaterialen (o.a. drukwerk hand-outs van voorlichting)		€30
Additioneel	Reiskosten		€30
Totaal			€810

3.5.3 Locatie

Deze interventie kan in principe uitgevoerd worden door allerhande uitvoerders op uiteenlopende scholen, waarbij er sprake is van interactie tussen professionals en ouders. Er dient echter vermeld te worden dat de uitgangssituatie aan de hand waarvan de interventie ontworpen is, niet representatief hoeft te zijn voor andere locaties. Deze interventie is tot stand gekomen aan de hand van zeer specifieke behoeften, welke spelen bij ouders van leerlingen op het Asteria College.

Wat praktische zaken betreft, is het belangrijk dat de interventie uitgevoerd kan worden in een afgesloten ruimte, waar deelnemers zich dusdanig veilig voelen dat zij vrij kunnen spreken tijdens de werkvormen. Vanzelfsprekend moet de ruimte beschikken over een toereikend aantal stoelen en tafels, zodat alle deelnemers comfortabel plaats kunnen nemen. Er dient in de ruimte mogelijkheid te zijn voor het afspelen van een PowerPointpresentatie. Daarnaast is het aan te raden te kiezen voor een ruimte waarin gebruik gemaakt kan worden van een (digitaal) schoolbord of *flip-over* om zaken op te schrijven tijdens de werkvorm.

3.5.4 Randvoorwaarden

Er zijn een aantal randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden om de interventie succesvol te laten zijn. De voorlichting en training kan in principe gegeven worden door één persoon. Wanneer de groep groter is dan 10 personen, is het aan te raden een tweede persoon te betrekken tijdens de uitvoering van de werkvormen. Dit biedt meer mogelijkheden om de doelgroep gericht te begeleiden tijdens dit onderdeel van de interventie. Om de gedragsverandering die de interventie beoogd te kunnen bewerkstelligen, is het belangrijk dat alle personen aanwezig zijn die leerlingen begeleiden en/of contacten onderhouden met ouders. Voor het Asteria College houdt dit in dat alle teamleden aanwezig dienen te zijn, inclusief de leidinggevende(n) van de school. Om volledige implementatie te kunnen waarborgen van de voorgenomen veranderingen en acties die voortkomen uit de interventie, is het van belang dat er aan het eind van de interventieactiviteiten afspraken gemaakt worden over verder te nemen vervolgstappen. Kortom: er dient iemand verantwoordelijkheid te nemen om ervoor te zorgen dat de gedragsverandering doorgevoerd wordt in de praktijk. Dit kan door bijvoorbeeld een evaluatie te plannen over 2 maanden en daarbij te bekijken wat er veranderd is in de praktijk en wat er nodig is om deze verandering blijvend te laten zijn. Er is een voorbeeld van een opzet van deze evaluatie opgenomen in dit interventierapport.

3.5.5 Competenties van de uitvoerder

Om de interventie tot een goed einde te kunnen brengen, dient de uitvoerende persoon van de interventie over de volgende competenties te beschikken:

- De uitvoerder is een professional, welke beschikt over minimaal een HBO-diploma en voorlichtende en trainende vaardigheden. Literatuur die hierbij gebruikt kan worden als naslagwerk is bijvoorbeeld het boek “Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering, een planmatige aanpak” van J. Brug (2016). Daarnaast moet hij/zij over de vaardigheden beschikken om het groepsproces te bewaken tijdens de interventie en de deelnemers te coachen waar nodig. Het geven van constructieve feedback is hier onderdeel van.
- De uitvoerder dient kennis over ouderbetrokkenheid in het algemeen te beheersen en in staat te zijn om inhoudelijke vragen hierover te beantwoorden. Daarnaast dient hij/zij kritisch gekeken te hebben naar voorhanden literatuur over het onderwerp. Hij/zij moet op de hoogte zijn van de resultaten die uit het kwalitatieve onderzoek op het Asteria College naar voren zijn gekomen (Maljaars, 2019).
- De uitvoerder dient in staat te zijn te reflecteren op zijn of haar eigen handelen tijdens het proces.
- Bij het veranderen van gedrag kan in elke fase van het proces weerstand ontstaan bij de deelnemers (Stoffer, 2002). De uitvoerder van de interventie dient in staat te zijn om te gaan met weerstand en deze, waar mogelijk, om te buigen. Een boek wat kan helpen om deelnemers hierbij te coachen, is “Professioneel coachen”, van P. Dijkstra (2013).
- Als laatste dient genoemd te worden dat de uitvoerder van de interventie over voldoende communicatieve vaardigheden moet beschikken. Het is belangrijk dat hij/zij de boodschap in begrijpelijke, Nederlandse taal over kan brengen en hierbij aansluit en afstemt op de doelgroep.

3.5.6 Uitvoerbaarheid

Deze interventie is goed uitvoerbaar, mede omdat er geen aparte ruimte gehuurd hoeft te worden en benodigde materialen aanwezig zijn. Dit maakt de kosten laag. Daarnaast kan het programma (mede doordat de investering qua tijd laag is) gemakkelijk ingezet worden op een variabel tijdstip dat voor de doelgroep haalbaar is.

3.5.7 Mogelijke obstakels

Zoals eerder genoemd komt er bij het veranderen van gedrag altijd een bepaalde weerstand kijken. Mensen zijn geneigd vast te houden aan vertrouwd gedrag, wat hen weerhoudt van verandering. Ook bij deze interventie is het risico aanwezig dat deelnemers zich (onbewust) verzetten tegen de beoogde vernieuwing of verbetering van de bestaande situatie. Daarnaast zou de hoge werkdruk waarvan sprake is in het onderwijs aangedragen kunnen worden als zijnde een obstakel tijdens de implementatie van de interventie. Echter dient voortdurend gefocust te worden op de winst die er uiteindelijk te behalen valt door het juist vormgeven van de samenwerking tussen schoolpersoneel en ouders van leerlingen op het Asteria College (De Vries, 2018).

Literatuur

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behaviour. *Organizational behaviour and human decision processes*, 50, 179-211. doi: [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Andriessen, D., Onstenk, J., Delnooz, P., Smeijsters, H., & Peij, S. (2010). *Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo*. Geraadpleegd op 20 september 2018, van <https://score.hva.nl/Bronnen/Vereniging%20Hogescholen%20%20Gedragscode%20praktijkgericht%20onderzoek.pdf>
- Asteria College (z.j.). *Introductie*. Geraadpleegd op 20 september 2019, van <https://asteriacollege.nl/over-onze-school.htm>
- Bakker, J., Denessen, E., Dennissen, M. & Oolbekkink-Marchand, H. (2013). Leraren en ouderbetrokkenheid. *Een reviewstudie naar de effectiviteit van ouderbetrokkenheid en de rol die leraren daarbij kunnen vervullen*. Geraadpleegd op 7 oktober 2018, van <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2014/05/PROO+Leraren+en+ouderbetrokkenheid+Joep+Bakker+ea.pdf>
- Brug, J. (2016). *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering* (9e ed.). Assen, Nederland: Van Gorcum.
- Christenson, S.L. & Sheridan, S.M. (2001). *Schools and Families. Creating Essential Connections for Learning*. New York: The Guilford Press.

- Christenson, S.L. (2004). The Family-School Partnership: An Opportunity to Promote the Learning Competence of All Students. *School Psychology Review*, 33, (1), 83-104.
- De Innovator (z.j.). *Brainwriting*. Geraadpleegd op 1 mei 2019, van <http://www.de-innovator.nl/tools/brainstormtechnieken/brainwriting/>
- Diehl, M., & Stroebe, W. (1987). Productivity loss in brainstorming groups: towards the solution of a riddle. *Journal of Personality and Social Psychology* 53, 497–509.
- Eccles, J. S., & Harold, R. D. (1996). Family involvement in children's and adolescents' schooling. *Family-school links: How do they affect educational outcomes*, 3-34.
- Fishbein, M. & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention, and behavior. An introduction to theory and research*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Gobble, M. M. (2014). Beyond brainstorming. *Research-Technology Management*, 57(2), 60-63.
- Horst, F. van der (2009). *Brainstorm: Wondermiddel of deceptie? Onderzoek naar de discrepantie tussen wetenschap en praktijk betreffende het beeld van brainstormen* (Master's thesis, Professional School of Arts Utrecht). Geraadpleegd van <https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/37255/Brainstorm%20-%20Wondermiddel%20of%20Deceptie.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Kemper, P., van Hoof, J. J., Visser, M., & de Jong, M. D. (2007). Studiekeuze in kaart

gebracht [Afbeelding]. Gedragsdeterminanten van scholieren bij het kiezen van een vervolgopleiding. *Tijdschrift voor hoger onderwijs*, 25(4), 270-279.

Maljaars, M. (2019). *Ouderbetrokkenheid op het Asteria College in Middelburg* (Niet gepubliceerde bachelorscriptie, Fontys Hogescholen Tilburg). Geraadpleegd op 10 april 2019.

Menheere, A. & Hooge, E. (2010). *Ouderbetrokkenheid in het onderwijs*. Geraadpleegd op 17 september 2018 van <http://www.hva.nl/kc-onderwijs-opvoeding/gedeelde-content/publicaties/publicaties-algemeen/ouderbetrokkenheid-in-het-onderwijs.html>

Milliken, F. J., Bartel, C. A., & Kurtzberg, T. R. (2003). Diversity and creativity in work groups. *Group creativity: Innovation through collaboration*, 32-62.

Movisie (z.j.). *Interventies*. Geraadpleegd op 10 april 2019, van <https://www.movisie.nl/zoeken?f%5B0%5D=npt%3Aintervention>

Mullen, B., Johnson, C., & Salas, E. (1991). Productivity loss in brainstorming groups: a meta-analytic integration. *Basic and Applied Social Psychology*, 12, 3-23.

Nemeth, C., & Nemeth-Brown, B. (2003). Better than individuals. *Group creativity: Innovation through collaboration*, 4, 63-84.

Nijstad, B. A., Diehl, M., & Stroebe, W. (2003). Cognitive stimulation and interference in

idea generating groups. *Group creativity: Innovation through collaboration*, 137-159.

Osborn, A.F. (1957). *Applied Imagination: Principles and Procedures of Creative Thinking* (herz. ed.). New York: Scribner.

Parnes, S. J., & Meadow, A. (1959). Effects of "brainstorming" instructions on creative problem solving by trained and untrained subjects. *Journal of educational psychology*, 50(4), 171.

Paulus, P. B., & Brown, V. R. (2003). Enhancing ideational creativity in groups. *Group creativity: Innovation through collaboration*, 110-136.

Paulus, P.B., & Dzindolet, M.T. (1993). Social influence processes in group brainstorming. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64, 575–586.

Pena, D.C. (2000). Parent Involvement: Influencing Factors and Implications. *The Journal of Educational Research*, 94(1), 42-54.

Putman, V. L., & Paulus, P. B. (2009). Brainstorming, brainstorming rules and decision making. *The Journal of creative behavior*, 43(1), 29-40.

Smit, F., Driessen, G., Sluiter, R., & Brus, M. (2007). Ouders, scholen en diversiteit. Ouderbetrokkenheid en-participatie op scholen met veel en weinig achterstandsl leerlingen. *Nijmegen: ITS, Radboud Universiteit Nijmegen*.

- Smrekar, C. & Cohen-Vogel, L. (2001). The Voices of Parents: Rethinking the Intersection of Family and School. *Peabody Journal of Education*, 76(2), 75-100.
- Stasser, G., & Birchmeier, Z. (2003). Group creativity and collective choice. *Group creativity: Innovation through collaboration*, 85-109.
- Toren, N. (2013). Multiple dimensions of parental involvement and its links to young adolescent self-evaluation and academic achievement. *Psychology in the schools*, 50(6), 634-649. DOI: 10.1002/pits.21698
- Vonk, R. (2013). *Sociale psychologie* (3e, herz. ed.). Groningen/Houten, Nederland: Noordhoff.
- Vries, P. de (2017). *Ouderbetrokkenheid 3.0*. Amersfoort, Nederland: CPS Onderwijsontwikkeling en advies.
- Vries, P. de (2018). *Betrokken ouders = minder werkdruk*. Geraadpleegd op 20 april 2019, van https://www.cps.nl/l/library/download/urn:uuid:86fcb0d5-6631-4af6-891f-4bb0fce84f4f/vries_betrokken_ouders_minder_werkdruk+_jsw+dec+2018.pdf?format=save_to_disk&ext=.pdf
- Wiekens, C. (2012). *Beïnvloeden en veranderen van gedrag*. Amsterdam, Nederland: Pearson Benelux BV.

Zuurman, H.L. (2019). Ouder moet zich welkom weten op school. *Nederlands Dagblad*

Onderwijs: 12-13. Geraadpleegd op 20 april 2019, van [https://www.cps.nl/l/library/](https://www.cps.nl/l/library/download/urn:uuid:0e509bd0-7716-4aa7-9791-cfa4e885559d/ouder+moet+zich+welkom+heten+op+school+-+nd+17012019.pdf?format/=save_to_disk&ext=.pdf)

[download/urn:uuid:0e509bd0-7716-4aa7-9791-cfa4e885559d/](https://www.cps.nl/l/library/download/urn:uuid:0e509bd0-7716-4aa7-9791-cfa4e885559d/ouder+moet+zich+welkom+heten+op+school+-+nd+17012019.pdf?format/=save_to_disk&ext=.pdf)

[ouder+moet+zich+welkom+heten+op+school+-+nd+17012019.pdf?format/](https://www.cps.nl/l/library/download/urn:uuid:0e509bd0-7716-4aa7-9791-cfa4e885559d/ouder+moet+zich+welkom+heten+op+school+-+nd+17012019.pdf?format/=save_to_disk&ext=.pdf)

[=save_to_disk&ext=.pdf](https://www.cps.nl/l/library/download/urn:uuid:0e509bd0-7716-4aa7-9791-cfa4e885559d/ouder+moet+zich+welkom+heten+op+school+-+nd+17012019.pdf?format/=save_to_disk&ext=.pdf)

Bijlagen

Bijlage 1 – Draaiboek interventie “Ouderbetrokkenheid op het Asteria College”

Deel 1 – Voorlichting “Ouderbetrokkenheid op het Asteria College”

Duur: 30 minuten

1.1 Voorbereiding

De voorlichter draagt zorg voor de aanwezigheid van alle benodigde materialen voor de voorlichting. Hij/zij zorgt dat de apparatuur waarop de PowerPointpresentatie wordt afgespeeld is opgestart en klaar is voor gebruik. Aan te raden is om koffie of thee te verzorgen voor de deelnemers. De stoelen in de ruimte worden zodanig op gesteld zodat deze gericht zijn op het scherm waarop de PowerPointpresentatie te lezen is.

1.2 Start

Wanneer alle deelnemers aanwezig zijn, kan de voorlichter aankondigen dat hij/zij gaat beginnen met de voorlichting. De deelnemers worden welkom geheten en de voorlichter stelt zich voor. Er wordt kort uitgelegd wat de deelnemers kunnen verwachten van de interventie, door het doel/duur/inhoud ervan kort toe te lichten. De voorlichting duurt ongeveer 30 minuten.

1.3 Uitvoering

Tijdens de voorlichting wordt er aan de hand van de PowerPointpresentatie kennis overgebracht op de deelnemers. De voorlichter toont hierbij een open houding en nodigt uit tot het stellen van vragen en/of opmerkingen. De voorlichter zorgt ervoor dat dit deel van de interventie interactief verloopt, door vragen te stellen en reacties uit te lokken op de gegeven informatie tijdens de voorlichting.

1.4 Afronding

Wanneer de PowerPointpresentatie doorlopen is, gaat de voorlichter na of de boodschap overgekomen is en nodigt hij/zij actief uit om vragen en/of onduidelijkheden uit te spreken. De voorlichter vraagt de deelnemers te reageren op de inhoud van de voorlichting. Indien alle vragen van de deelnemers beantwoord zijn, rond de voorlichter eventuele gesprekken met deelnemers af. De voorlichter benoemt verder te gaan met het volgende onderdeel van de interventie (de brainstormsessie), alvorens een kleine pauze in te lassen (van ongeveer 5 minuten) waarin deelnemers voorzien worden van koffie of thee.

Deel 2 – Brainwriting

Duur: 40 minuten

2.1 Voorbereiding

De trainer draagt zorg voor de aanwezigheid van de benodigde materialen voor de brainwritesessie. Voor alle deelnemers dient er pen en papier klaar te liggen. De trainer zorgt ervoor dat een flip-over klaar is voor gebruik. De stoelen in de ruimte worden in een kring gezet, waarin tevens de trainer plaats kan nemen.

2.2 Start

De trainer kondigt aan dat de korte (koffie)pauze voorbij is en benoemt dat hij/zij verder gaat met het brainwrite-onderdeel van de interventie. Er wordt kort uitgelegd wat de deelnemers kunnen verwachten van de brainwritesessie, door de duur en inhoud ervan kort toe te lichten. De trainer vraagt de deelnemers na te denken over het te bereiken doel van de brainwrite en nodigt hen uit om het doel samen te formuleren. Na overeenstemming van alle deelnemers, schrijft de trainer het doel op de flip-over, zodat het duidelijk leesbaar is voor de aanwezigen. De deelnemers schrijven het doel bovenaan hun eigen papier.

Wanneer het doel is opgeschreven, benoemt de trainer welke regels van kracht zijn tijdens de brainwritesessie. Deze regels worden tevens geprojecteerd op het scherm.

- Het oordelen of bekritisieren van de ideeën van iemand anders is niet toegestaan.
- 'Freewheelen' is welkom. Hoe wilder de ideeën hoe beter! Deelnemers hoeven niet bang te zijn om alles op te schrijven wat in hen opkomt.
- Het combineren en verbeteren van ideeën van anderen is toegestaan.
- Het is van belang dat deelnemers gefocust blijven op de taak en het probleem. Voorkomen dient te worden dat er plaats is van irrelevante denkprocessen of het voeren van discussies. Een afdwalende deelnemer kan onderbroken worden door bijvoorbeeld te zeggen: "Vergeet niet dat we gefocust moeten blijven op onze taak."
- Het is niet de bedoeling dat deelnemers verhalen gaan vertellen. De focus ligt op ideeën!
- Ideeën worden niet uitgelegd of voorzien van motivaties waarom ze wel of niet goed zouden zijn.

2.3 Uitvoering

De trainer kondigt aan dat het brainwriten kan beginnen. Hij/zij vraagt de aanwezigen in stilte 3 ideeën op te schrijven en vraagt hierbij nadrukkelijk niet met elkaar in gesprek te gaan om te voorkomen dat de deelnemers elkaar beïnvloeden. Dit gedeelte duurt ongeveer 5 minuten.

Na 5 minuten vraagt de trainer of ieder 3 ideeën op papier heeft staan. Indien dit niet het geval is, geeft de trainer een aantal minuten verlenging van het individuele brainstormen. Nadat ieder zijn/haar ideeën heeft opgeschreven, is het de bedoeling dat iedereen zijn/haar

papier doorgeeft aan zijn/haar buurman. De trainer spreekt een richting af waarnaar de papieren doorgegeven moeten worden. De trainer vraagt de deelnemers op het gekregen papier (maximaal 3) ideeën op te schrijven. De deelnemers worden aangemoedigd zich hierbij te laten inspireren door de bovenstaande ideeën. De formulieren worden doorgegeven tot ieder weer zijn eigen formulier heeft. Wanneer de trainer tussentijds merkt dat de ideeën op raken, kan hij/zij de deelnemers nogmaals wijzen op het doel wat boven ieders papier staat of ervoor kiezen om de brainwrite-sessie af te breken. Het is de bedoeling dat ieder weer zijn/haar eigen formulier heeft.

Tijdens de laatste stap van de brainwriting worden alle deelnemers verzocht een aantal minuten te nemen om het idee uit te kiezen wat hem/haar het meest aanspreekt.

2.4 Afronding

In de afronding kijkt de trainer met de deelnemers terug op de brainwritesessie. Er wordt geëvalueerd op het gestelde doel van de brainwrite. De trainer gaat na in hoeverre er voldaan is aan de verwachtingen van de deelnemers.

Deel 3 – Stappenplan

Duur: 30 minuten

3.1 Voorbereiding

Dit gedeelte van de interventie vindt aansluitend plaats op deel 2 en behoeft geen verdere voorbereiding.

3.2 Start

De trainer vertelt de deelnemers dat het volgende gedeelte van de interventie zal starten. Hij/zij legt kort uit wat de deelnemers te wachten staat. Het doel van het vorige gedeelte van de interventie staat ook nu weer centraal en wordt weer expliciet benoemd door de trainer.

3.3 Uitvoering

De deelnemers wordt gevraagd groepjes van 4 of 5 personen te vormen. In deze groepjes kiezen de deelnemers één van de ideeën die zij allen omcirkeld hebben in het vorige onderdeel van de interventie. Van dit idee werken zij een stappenplan uit waarin zij het volgende opnemen:

- **Wat** houdt het idee in?
- **Wie** gaat het idee uitvoeren?
- **Waar** wordt het idee uitgevoerd?
- **Hoe** wordt het idee uitgevoerd? Wat is hiervoor nodig?
- **Waarom** gaat dit idee werken?

Wanneer de groepjes klaar zijn met het maken van het stappenplan, nodigt de trainer van elk groepje één persoon uit die het stappenplan in een 'pitch' van 1 minuut toelicht.

3.4 Afronding

In de afsluiting van dit onderdeel checkt de trainer met de deelnemers in hoeverre voldaan is aan het gestelde doel van de werkvorm en of voldaan is aan de verwachtingen van de aanwezigen.

Deel 4 – Evaluatie

Duur: 10 minuten

4.1 Voorbereiding

Dit gedeelte van de interventie behoeft geen verdere voorbereiding.

4.2 Start

De trainer geeft aan dat het moment is aangebroken om terug te kijken naar de interventie.

4.3 Uitvoering

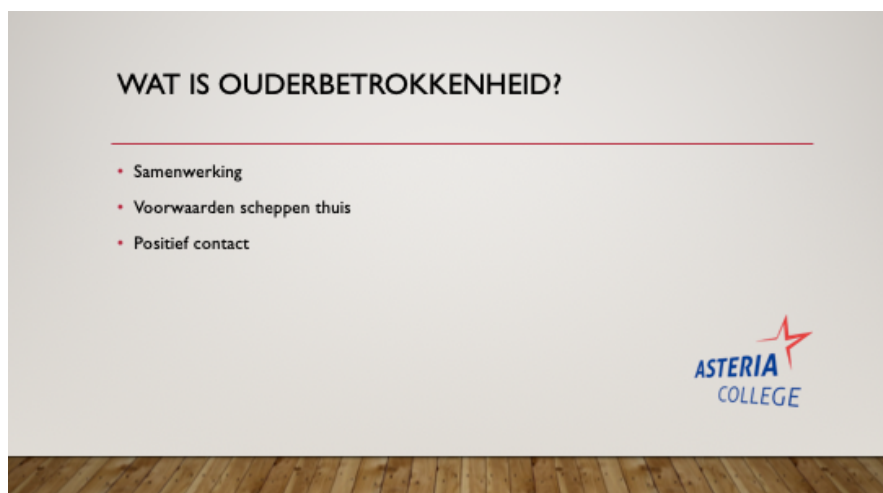
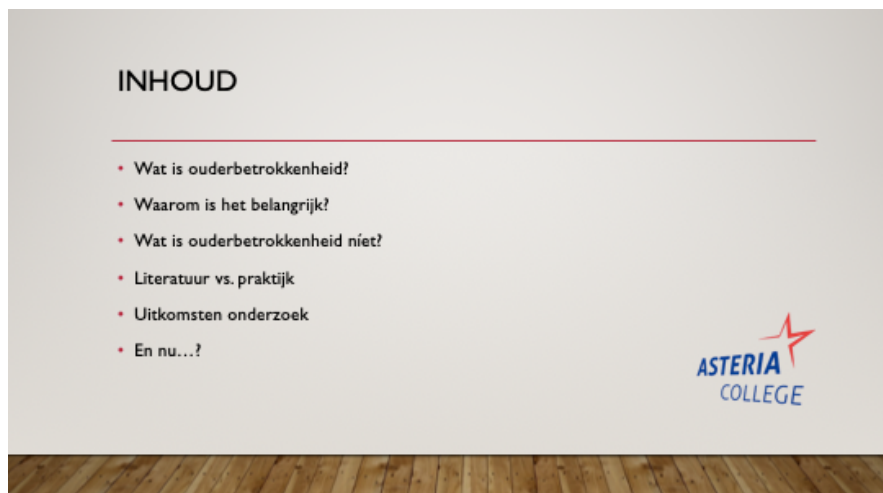
In dit laatste gedeelte van de interventie staat het evalueren van het traject centraal. De trainer gaat na in hoeverre er voldaan is aan behoeften en verwachtingen van de deelnemers. De situatie die het uitgangspunt vormde voor deze interventie wordt opnieuw benoemd. Hierbij stimuleert de trainer de aanwezigen om te reflecteren op de mate waarin de interventie heeft bijgedragen aan een verandering van het 'probleem'. De aanwezigen worden door de trainer uitgedaagd om tips en tops te geven over de opzet en uitvoering van de interventie.

Om behoud van gedragsverandering te creëren, worden er afspraken gemaakt met de deelnemers over hoe de praktijksituatie er over drie maanden uit zou moeten zien, hoe dit geëvalueerd dient te worden en wie zorg zal dragen voor deze evaluatie.

4.4 Afsluiting

De trainer bedankt de deelnemers voor hun inzet en deelname aan de activiteiten.

Bijlage 2 – PowerPoint voorlichting “Ouderbetrokkenheid op het Asteria College”

WAAROM IS OUDERBETROKKENHEID BELANGRIJK?

Voor de leerling:

- Leerprestaties
- Motivatie
- Zelfwaardering
- Sociale vaardigheden
- Gedrag op school

WAAROM IS OUDERBETROKKENHEID BELANGRIJK?

Voor de school:

- Kansen!

Voor ouders:

- Positieve uitwerking op opvoedingsgedrag thuis

WAT IS HET NIET?

- Zichtbaarheid op school
- Ouderparticipatie
- Aanwezig zijn bij een ouderavond
- Negatief contact

LITERATUUR VS. PRAKTIJK

- Wat betekent dat dan voor het Asteria College?

UITKOMSTEN VAN HET ONDERZOEK

- Wat heb ik onderzocht?

Wat zijn de persoonlijke behoeften van ouders van leerlingen van het Asteria College voor wat betreft hun ouderbetrokkenheid?

- Hoe dan?
- Wat kwam eruit?

ATTITUDE VAN OUDERS ASTERIA COLLEGE

- Men is zich bewust van het belang van (eigen) ouderbetrokkenheid
- “Als je elkaar net even iets vertelt waardoor school je kind beter snapt, dan kan een dag veel beter gaan.”
- 50% alleen contact als het niet goed gaat met kind of bij concrete vraag
- Enkelen zien leerprestaties als gedeelde taak...
- Terughoudendheid

FACTOREN DIE INVLOED HEBBEN

- Thuissituatie
- Andere hulpverlening
- Karaktereigenschappen ouders: "Het zit in je of het zit niet in je."
- Problematiek kind
- (On)tevredenheid over begeleiding kind: "ik hou mijn vinger aan de pols"
- Asteria College is laatste optie: "Hij móet echt z'n best doen, hij moet echt zorgen dat hij hier blijft. Ja, ik zit er wel meer bovenop voor m'n gevoel. Dat ik dan denk: nou wil ik ook echt wel contact houden."

ROL SOCIAAL NETWERK OUDERS ASTERIA COLLEGE

- Heeft geen invloed!
- Geen behoefte aan
- "Ik denkt niet dat iemand daar iets aan kan veranderen, het is meer een gevoel vanuit jezelf. Wij laten ons niet zo leiden door een ander."

BEHOEFTE IN COMMUNICATIE OUDERS ASTERIA COLLEGE

- Individueel contact
- Advies vragen aan ouders
- Gelijkwaardigheid kan (bijna niet) beter
- Transparantie
- "Er was laatst iets met camera's die werden opgehangen, daar weten we dan eigenlijk niks van. En voor ons kind is dat wel heel apart. Dan denk ik dat hij gewoon niet begrijpt waarom. En wij net zo min."
- Tevredenheid alom!

PARTNERSCHAP OP ASTERIA COLLEGE

- Ouders voelen zich welkom en gerespecteerd
- 50% heeft geen idee van verwachtingen Asteria College

HOE NU VERDER?

- Investeren in positief contact
- Ouders betrekken bij ontwikkeling leerling
- Betrekken bij organisatie
- Verwachtingsmanagement

BRAINWRITING

Aan de slag!

BRAINWRITING

- No judgement
- 'Freewheelen' = welkom
- Combineer & verbeter
- Focus!
- Motiveren = niet nodig

BRAINWRITING

- Vaststellen van het doel
- 3 ideeën (5 min.)

BRAINWRITING

- Papieren doorgeven
- + 2 of 3 ideeën (5 min.)

BRAINWRITING

- Wat is het beste idee volgens jou?

CONCRETISEREN

Stappenplan:

- Wie?
- Wat?
- Waar?
- Wanneer?
- Hoe?

Presenteer!

EVALUATIE

EINDE

DANK JULLIEWEL!

Bijlage 3 – Beeldmateriaal interventie

Via onderstaande koppeling is een compilatie van de interventie te zien, uitgevoerd op het Asteria College te Middelburg op 30 mei 2019.

<https://fontys.mediamission.nl/Mediasite/Play/197f0fe7d65d47e380398d66f6dfda4b1d>

02b - EINDEVALUATIE AFSTUDEEROPDRACHT:

Adviseringstraject

in te vullen door de opdrachtgever/begeleider

Opleiding Toegepaste Psychologie

Betreft:	<i>Eindevaluatie afstudeeropdracht: Adviseringstraject</i>
Naam student:	<i>Marian Maljaars</i>
Naam begeleider namens opdrachtgever:	<i>Ilja de Bree</i>
Functie begeleider:	<i>Adjunct-directeur Asteria College</i>
Opdrachtgevende organisatie:	<i>Asteria College te Middelburg</i>
Telefoonnummer:	<i>0118-633332</i>
Periode afstudeeropdracht:	<i>September 2018 – juni 2019</i>
Datum eindevaluatie:	<i>5 juni 2019</i>

Geachte opdrachtgever of begeleider,

Dit studiejaar heeft u een van onze studenten in staat gesteld om een praktijkgedeelte (namelijk de afstudeeropdracht) van de opleiding Toegepaste Psychologie binnen uw organisatie te vervullen. U hebt de student daartoe de ruimte geboden en zorg gedragen voor de praktische en inhoudelijke begeleiding. Allereerst onze hartelijke dank voor uw inzet en de moeite die u zich getroost hebt om deze begeleiding op u te nemen.

Eerder heeft u al een tussenevaluatie ingevuld met betrekking tot de competentieontwikkeling van de student. Nu willen wij ons graag een beeld vormen over uw eindoordeel over dit proces in de afstudeerperiode. Daarnaast vernemen we graag wat uw oordeel is over het uiteindelijke advies(product) dat de student op basis van zijn/haar onderzoek heeft opgesteld.

We stellen het zeer op prijs wanneer u daartoe bijgaand evaluatieformulier zou willen invullen. Wij vragen u uw indruk weer te geven door bij diverse stellingen aan te geven in hoeverre u denkt dat de student tot bepaald gedrag in staat is. Het is ook mogelijk om daarbij in de aangegeven ruimte een toelichting op de score te vermelden. De door u opgestelde eindevaluatie zal een belangrijke rol spelen bij eindbeoordeling van de afstudeeropdracht door de opleiding.

Tot slot heeft u ruimte voor enkele tips aan de student en/of aan de opleiding. Uw suggesties, ideeën en nieuwe opdrachten zijn van harte welkom.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u altijd contact met ons opnemen via de mail afstudeeronderzoektp@fontys.nl.

Hartelijk dank voor uw moeite.

Namens Fontys Hogeschool HRM en Psychologie,

Dr. Marijke Bergman en Tanja Stöver MSc,
Coördinatoren Afstudeeropdracht

Wilt u van de volgende stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

A - Proces van competentieontwikkeling

1 = geheel oneens, 2= oneens, 3= neutraal, 4= eens, 5 = geheel eens

De student ...					
stelt realistische doelen met betrekking tot de onderzoeksopdracht	1	2	3	4	5
pakt werkzaamheden met betrekking tot het onderzoek planmatig aan	1	2	3	4	5
maakt duidelijk dat geleerd wordt van eigen en andermans ervaringen	1	2	3	4	5
heeft aandacht voor de verschillende belangen van betrokkenen (opdrachtgever, deelnemers onderzoek, opleiding et cetera)	1	2	3	4	5
gaat respectvol, integer en zorgvuldig te werk zoals verwacht mag worden vanuit beroepscode en normen	1	2	3	4	5
reflecteert op en evalueert het eigen beroepsmatige handelen	1	2	3	4	5
neemt een proactieve houding aan ten opzichte van de opdracht, uitvoering en betrokkenen	1	2	3	4	5
stemt werkzaamheden af op die van collega's en direct betrokkenen	1	2	3	4	5
draagt zorg voor tijdige en juiste informatievoorziening naar derden	1	2	3	4	5
werkt voldoende zelfstandig	1	2	3	4	5

B - Adviseringstraject

1 = geheel oneens, 2= oneens, 3= neutraal, 4= eens, 5 = geheel eens

De student ...					
past relevante kennis en inzichten toe bij het analyseren en in kaart brengen van complexe problemen uit de praktijk	1	2	3	4	5
deelt kennis en inzichten vanuit het onderzoek met de opdrachtgever	1	2	3	4	5
communiqueert effectief mondeling over het advies en/of interventieplan	1	2	3	4	5
formuleert een advies dat afgestemd is op de kennis- en innovatiebehoeften van de opdrachtgever	1	2	3	4	5
stelt een voor de opdrachtgever <u>bruikbaar</u> advies of interventieplan op	1	2	3	4	5
stelt een voor de opdrachtgever <u>relevant</u> advies of interventieplan op	1	2	3	4	5
heeft het advies en/of interventieplan op tijd opgeleverd	1	2	3	4	5
het opgestelde advies heeft een toegevoegde waarde voor de beroepspraktijk voor de opdrachtgever	1	2	3	4	5
rapporteert schriftelijk de uitkomsten van het onderzoek helder en op begrijpelijke wijze (in het kader van de advisering)	1	2	3	4	5
presenteert en verdedigt mondeling de uitkomsten van het onderzoek helder en op begrijpelijke wijze (in het kader van de advisering)	1	2	3	4	5

Totaalindruk Adviseringstraject- en proces

Alles overziend, hoe evalueert u de houding van de student, de uitvoering van de opdracht en het opgeleverde advies? Welk rapportcijfer zou u daaraan willen verbinden?

Houding	9
Uitvoering	9
Advies	9
Cijfer 9	

Feedback voor student:

Marian is een zeer gedreven persoon die zich tijdens het hele proces ten dienste van de organisatie heeft ingezet. Zowel tijdens de onderzoeksfase als de interventiefase merk ik een enorme betrokkenheid en nieuwsgierigheid. Hierin is ze kritisch naar zichzelf en naar een ander. Dit altijd in alle openheid en transparantie. Niet het onderzoek afronden is van belang, het gaat haar om het verbeteren van de organisatie. Dat vind ik erg krachtig. Hierdoor heeft haar onderzoek ook praktisch bij kunnen dragen aan het geven van een aanzet tot het verbeteren van de ouderbetrokkenheid of in ieder geval het meer uitlijnen van de verwachtingen.

Tijdens een studiedag heeft zijn haar resultaten gepresenteerd aan het team. Spanning is hierbij erg normaal en goed. Je hebt ervaren dat mensen zich niet allemaal voorbereiden voor een dergelijke sessie en erg consumptief ingesteld zijn. Niet iedereen heeft je onderzoek gelezen voordien, hierdoor missen ze kennis over begrippen en over het proces. Probeer hier bij de voorbereiding van je presentatie rekening mee te houden. Inhoudelijk is het namelijk wel van belang dat je ze allemaal mee krijgt. De interventie zelf bestond uit een interactieve werkvorm waarbij iedereen een stem heeft gekregen. Elke stem was even veel waard en is voor iedereen te horen geweest. Om mensen mee te krijgen in een verandering is dit zeer belangrijk. Daarnaast heeft het inhoudelijk verrassende ideeën opgeleverd.

Uiteindelijk heb je samen met de groep uit de resultaten een aantal aandachtspunten/ handreikingen gestedilleerd waar de werkgroep Pedagogisch klimaat weer mee verder kan.

In totaal een prima manier van werken waarmee de kans op een uiteindelijke verandering naar mijn idee erg groot is.

Bedankt voor je inzet en mooie onderzoek en heel veel succes met het afronden van je opleiding!

Kruist u a.u.b. aan in hoeverre het functioneren van de student aan uw verwachtingen voldoet.
De student functioneert ...

X	<u>boven</u> het niveau dat ik van een HBO-student verwacht
x	<u>op</u> het niveau dat ik van een HBO-student verwacht
	<u>onder</u> het niveau dat ik van een HBO-student verwacht

Geef u a.u.b. in het kort aan of en hoe het advies in uw organisatie geïmplementeerd wordt

Het advies is meegenomen naar een werkgroep die hier vervolgens concreet handen en voeten aan moet gaan geven. Zij zullen in het komende werkgroep overleg de resultaten bespreken en bekijken wat dit voor gevolgen heeft voor de organisatie. De hieruit voortvloeiende beleidsmatige aanpassingen zullen via het management verder worden opgenomen in de organisatie.

Als u nog opmerkingen over de student, de opleiding of de begeleiding heeft kunt u deze hier noteren

Wilt u opnieuw een afstudeeropdracht of stage aanbieden voor een student Toegepaste Psychologie, dan kunt u dit rechtstreeks doen via

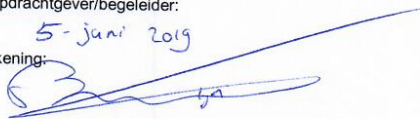
<http://www.fontys.nl/voor.werkgevers/stages.en.afstudeeropdrachten.aspx>

of mail naar praktijkt@fontys.nl

Naam opdrachtgever/begeleider:

Datum: 5-juni 2019

Handtekening:

Organisatiestempel:

Asteria College
Korczakstraat1
4335 ER Middelburg
T: 0118.633332
E: administratie@asteriacollege.nl

Voor gezien getekend door student

Datum: 5-6-19

Handtekening:

Bedankt voor uw medewerking!

Bijlage 5 – Reflectie

Deel 1 - Evaluatie van interventieactiviteiten

De interventie was uitgebreid uitgewerkt en voorbereid. Dit gaf zekerheid tijdens het uitvoeren ervan. Wat betreft de voorbereiding zijn er geen zaken die ik in het vervolg anders had willen doen. Bij de uitvoering en het terugkijken van het beeldmateriaal heb ik een aantal zaken gemerkt en gezien die een volgende keer (meer) aandacht behoeven.

Tijdens het geven van de voorlichting was er voor mijn gevoel veel eenrichtingsverkeer van mijn kant. Ik heb weinig contact gezocht met de deelnemers. Ik zag dit pas achteraf in, waardoor ik op het moment zelf hier helaas niet op kon anticiperen. Tijdens een evaluatiegesprek heb ik dit besproken met mijn opdrachtgever, waarbij hij aangaf dit helemaal niet zo ervaren te hebben. Hij gaf aan de beperkte interactie met het publiek passend te vinden bij het eerste gedeelte van de interventie, waarbij ik puur fungeerde als zender van de informatie.

Aan het einde van de voorlichting ontstond er vanzelf wat meer interactie. Er werden kritische opmerkingen gemaakt bij de uitkomsten van het onderzoek, zoals sociale wenselijkheid die de deelnemers zeiden te horen in de antwoorden van de respondenten van het onderzoek. Deze 'weerstand' heb ik ruimte gegeven, door te luisteren en de kritiek niet te weerleggen maar de doelgroep wel te wijzen op de uitkomsten uit literatuur. Ik had wellicht de weerstand nog meer kunnen benoemen, echter zie ik dat het begrip tonen voor de reacties van de deelnemers al veel erkenning lijkt te geven, waardoor de weerstand lijkt te verminderen.

Bij een volgende uitvoering van een interventie zou ik meer contact maken met het publiek door vóór de aanvang van de voorlichting een rondje te doen en te vragen hoe iedereen erbij zit. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn door een rondje 'weerbericht' te doen, waarbij iedere deelnemer kan vertellen hoe de figuurlijke weersomstandigheden voor hem/haar zijn op dat moment (voorbeeld: "voor mij is het zonnig vandaag, want ik heb er zin in" of: "het voelt een beetje bewolkt voor mij, ik had vanochtend een drukke spits thuis met de kinderen dus ik ben er nog niet helemaal bij"). Tijdens de voorlichting zou ik in het vervolg vaker reactie willen vragen aan het publiek en hen actiever willen betrekken bij de inhoud. Dit kan door vragen te stellen als: "wat vinden jullie van wat ik net vertelde? Is informatie X nieuw voor jullie? Wat is jullie visie op informatie A?"

Mijn opdrachtgever gaf als feedback dat ik wat beknopt was in het presenteren van mijn onderzoek. Ik deed dit omdat ik het onderzoek al naar alle deelnemers had gemaild en de voorlichting niet te 'taai' wilde maken met te veel theorie. Tijdens een eventuele volgende uitvoering van de interventie zou hier rekening mee gehouden kunnen worden door

expliciet aan de doelgroep te vragen of de informatievoorziening aansluit bij hun verwachting.

Tijdens de training was er veel interactie en was de sfeer ontspannen. Dit zie ik ook terug op de opname, wanneer ik tijdens de brainwrite op de tafel ga zitten en hierdoor fysiek al meer aan lijk te sluiten bij de deelnemers. Tijdens dit gedeelte was er meer 'echt' contact voor mijn gevoel, wat logischerwijs meer draagvlak creëert voor de beoogde gedragsverandering van de doelgroep. Na de brainwritesessie gingen de deelnemers in groepjes uiteen om concrete stappen te formuleren en deze uit te werken. Dit leverde innovatieve ideeën op, waarbij acties zeer specifiek werden beschreven. De taken die voortkwamen uit de stappenplannen zijn verdeeld tijdens een later moment van de studiedag waar de interventie onderdeel van uitmaakte. Doordat dit alles zo concreet werd, lijkt het zeer aannemelijk dat de beoogde gedragsverandering niet alleen tijdens de interventie heeft plaatsgevonden, maar ook daadwerkelijk doorgevoerd zal worden in de praktijk.

De activiteit hoeft mijns inziens inhoudelijk niet bijgesteld te worden. Het doel van de interventie is ruimschoots behaald doordat een gedragsverandering het gevolg was; het personeel van het Asteria College heeft concrete acties opgezet om de kennis uit de voorlichting toe te passen in de praktijk. De doelgroep vertelde tijdens de evaluatie dat de informatie aansloot op hun behoeften. Er werd tijdens de voorlichting eens genoemd dat de informatie niet allemaal 'nieuw' was. Hier was ik mij ook van bewust; het eerste gedeelte van de voorlichting was ook bedoeld om begrippen vanuit de theorie eenduidig neer te zetten, omdat er veel verwarring lijkt te zijn over wat ouderbetrokkenheid wél en níet inhoudt. Dit is ook terug te zien in het kwalitatieve onderzoek op het Asteria College, waarbij docenten noemen dat ouderbetrokkenheid volgens hen te zien is in een lage opkomst op ouderavonden (terwijl ouderbetrokkenheid volgens literatuur niet te meten is in concrete voorbeelden op school, zie hiervoor hoofdstuk 3.3 "Theoretische onderbouwing" eerder in dit document). Wat ik wel had kunnen doen met de weerstand die hierover ontstond, is dit explicieter benoemen (bijvoorbeeld: "ik merk dat er wat weerstand ontstaat over dit gedeelte omdat het geen nieuwe informatie is? Hoe komt dit? Wat zouden jullie anders willen zien zodat er voldaan wordt aan jullie verwachtingen van deze voorlichting?")

Eenmaal thuis kwam ik er tijdens het terugkijken van het beeldmateriaal achter dat de evaluatie niet op film staat. De camera is helaas uitgevallen na 72 minuten. Om dit in het vervolg te voorkomen, zou ik de camera van tevoren eerst testen om te weten hoe lange opnametijd hij heeft. Daarnaast zou ik een volgende keer zorgen voor een back-up camera, zodat ik zeker weet dat technische problemen uitgesloten zijn.

Deel 2 – Reflectie op basis van ‘Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo’

Naast de eerder beschreven evaluatie van de interventieactiviteiten en de reflectie op mijn handelen tijdens de uitvoering hiervan, zal ik in dit hoofdstuk ingaan op het ethische aspect van mijn handelen. Hierop heb ik gereflecteerd aan de hand van de “Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo” (Andriessen, Onstenk, Delnooz, Smeijsters & Peij, 2010). In het genoemde document is een gedragscode beschreven, uitgewerkt in een vijftal gedragsregels.

1. Professioneel en maatschappelijk belang dienen

De onderzoeksresultaten zoals beschreven in het kwalitatieve onderzoek van Maljaars (2019), zijn leidend geweest voor de totstandkoming van dit interventierapport. De ontwikkeling van de interventie draagt daarmee bij aan de verbetering van de beroepspraktijk. Concrete behoeften van de doelgroep van de interventie zijn doorgenomen in gesprekken met de opdrachtgever, alvorens specifieke keuzes te maken voor interventieactiviteiten. Door deze manier van werken is gewaarborgd dat de interventie toepasbaar is in de praktijk. Tijdens de uitvoering van het onderzoek (Maljaars, 2019) is gebleken dat er sprake is van een relevant probleem, wat doorwerkt op maatschappelijk niveau. Dit interventierapport kan breder ingezet worden in situaties die gelijk zijn aan die op het Asteria College, waarbij sprake is van een veranderbehoefte in de samenwerking met ouders.

2. Respectvol zijn

Zoals eerder benoemd hebben er tijdens de ontwikkeling en toepassing van de interventie gesprekken plaatsgevonden met de opdrachtgever, waarin de belangen en behoeften van de betrokkenen (personeel van het Asteria College en (ouders van) leerlingen) centraal hebben gestaan. In de afgelopen maanden is het meerdere malen voorgekomen dat ik te maken had met betrokkenen die zich zeer kwetsbaar opstelden, waarbij gevoelige informatie vrijkwam. Ik ben hier te allen tijde respectvol mee omgegaan en heb ieders privacy in acht genomen.

3. Zorgvuldig zijn

Tijdens het literatuuronderzoek dat ik deed tijdens het ontwerpen van de interventie ben ik zorgvuldig te werk gegaan, door naast onderzoeken uit eigen land ook internationale literatuur mee te nemen in mijn onderzoek.

4. Integer zijn

In geen enkele fase van de totstandkoming of uitvoering van de interventie is er sprake geweest van commerciële of politieke belangen die keuzes hebben beïnvloed. Ik heb voortdurend gereflecteerd op mijn houding om ervoor te kunnen zorgen dat mijn persoonlijke belangen als student tijdens het uitwerken van deze opdracht nooit voorop zouden staan.

5. Keuzes en gedrag verantwoorden

Alle keuzes met betrekking tot het ontwerp van de interventie zijn overlegd met de opdrachtgever. Op deze contactmomenten werd ik uitgedaagd na te denken over mijn beweegredenen om bepaalde keuzes wel of niet te maken, waardoor ik bewust beslissingen heb kunnen maken. Tijdens de uitvoering van de interventie heb ik de doelgroep uitgenodigd vragen te stellen, waardoor ik in staat was transparant te zijn over de gemaakte keuzes tijdens het ontwerpen van de interventie.

HBO Kennisbank

Invoerformulier Student Afstudeeropdracht | Onderzoek/Interventie

		Tips!
Titel:	Ouderbetrokkenheid Asteria College (Interventierapport)	Neem de titel letterlijk over van de titelpagina. Een eventuele ondertitel kan achter de hoofdtitel getypt worden.
Auteur:	Marian de Landmeter-Maljaars	
Begeleider:	Ijla de Bree	
Samenvatting: (maximaal 3 regels)	Dit interventierapport is ontwikkeld naar aanleiding van een kwalitatief onderzoek naar de behoeften van ouders van leerlingen op het Asteria College. De doelgroep (docenten en onderwijsondersteunend personeel van het Asteria College) wordt middels een voorlichting kennis bijgebracht over ouderbetrokkenheid in het algemeen en de behoeften van ouders van leerlingen op de betreffende school. Aansluitend aan de voorlichting gaan de deelnemers aan de slag met de opgedane kennis door middel van een brainwriting, waarin concrete ideeën worden bedacht om nog beter aan te kunnen sluiten bij de behoeften van ouders in de samenwerking met het Asteria College.	De samenvatting fungeert niet alleen als toelichting op de titel, maar ook als een sterk verkorte versie van de inhoud. Een bondige samenvatting met daarin goede trefwoorden levert het beste zoekresultaat op.
Trefwoorden: (Maximaal 5)	Ouderbetrokkenheid, onderwijs, behoeften ouders, brainwriting	Kies maximaal vijf vrije trefwoorden die het onderwerp van het afstudeerwerk omschrijven. Bijvoorbeeld: trefwoord1, trefwoord2, trefwoord3
Taal:	Nederlands	
Fontys Instituut:	HRM en Psychologie	Bijvoorbeeld: Fontys Hogeschool HRM en Psychologie
Instelling / Opdrachtgever:	Asteria College Middelburg	Naam en locatie van de opdrachtgever; het bedrijf of de instelling waarvoor, of waarin, het werk gedaan is. Bijvoorbeeld: ASML te Veldhoven
Webadres URL:	http://	Hier kan een in het kader van het afstuderen ontwikkelde website worden vermeld, en/of de URL van de website van de auteur.

Niveau:	Bachelor	Kies Bachelor, Masters of Overige
Toestemming voor publicatie:	☒ Toestemming ☐ Geen toestemming	In beide gevallen dient ook het toestemmingsformulier ondertekend ingeleverd te worden bij het Praktijkbureau.
Opmerkingen:		Ruimte voor aanvullende opmerkingen

 Asteria College
 Korczakstraat 1
 4335 EB Middelburg
 T: 0118.633332
 E: administratie@asteriacollege.nl
 Ide Bra

Toestemmingsformulier voor opname van de afstudeerwerk (onderzoek/interventie) in de HBO Kennisbank

Fontys Hogescholen stelt de student in de gelegenheid om zijn/haar afstudeerwerk in een databank op te laten nemen en publiekelijk toegankelijk te maken (zie OER art. 30). Voor de bepalingen inzake het auteursrecht wordt verwezen naar het Studentenstatuut artikel 39, lid 4 t/m 7. Verder wordt verwezen naar de praktijkovereenkomst m.n. inzake het al dan niet publiekelijk beschikbaar mogen stellen. Het afstudeerwerk wordt uitsluitend in de database opgenomen wanneer deze beoordeeld wordt met de kwalificatie 7 of hoger. Het afstudeerwerk zal in het algemeen gedurende 6 jaren in de digitale databank zijn opgenomen en voor het publiek beschikbaar zijn conform de hieronder verleende toestemming.

Naam student	Marian Maljaars
Studentnummer	2780828
Instituut/Hogeschool	Fontys Hogeschool HRM en Psychologie
Opleiding	Toegepaste Psychologie
Titel afstudeerwerk	Ouderbetrokkenheid Asteria College

Toestemming

- ☒ Hierbij verleen ik een niet-exclusieve licentie tot opname van het hierboven genoemde afstudeerwerk in de databank en deze geheel of gedeeltelijk te (doen) verveelvoudigen en openbaar te (doen) maken in druk en/of in digitale vorm, al dan niet in combinatie met werken van derden, bijvoorbeeld online beschikbaarstelling via internet of enig ander netwerk, als onderdeel van een databank, online of offline, voor gebruik door derden uitsluitend voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden. Hiermee verklaar ik tevens dat mijn organisatie c.q. opdrachtgever hier geen bezwaar tegen heeft.

Geen toestemming

- ☐ Hierbij verleen ik géén licentie tot opname het hierboven genoemde afstudeerwerk in de databank. Tevens verleen ik geen toestemming tot het geheel of gedeeltelijk (doen) verveelvoudigen en openbaar (doen) maken in druk en/of in digitale vorm, al dan niet in combinatie met werken van derden, bijvoorbeeld online beschikbaarstelling via internet of enig ander netwerk, als onderdeel van een databank, online of offline, van het bedoelde (onderzoek/interventie) voor welk gebruik dan ook.

Reden hiervoor is:

- ☐ Organisatie c.q. opdrachtgever gaat hiermee NIET akkoord

☐

Datum:

5-6-'19

Handtekening student:

Asteria College
Korczakstraat1
4335 ER Middelburg
T: 0118 633332
E: administratie@asteriacollege.nl
I de Bree